

grænse handlinger, der ikke er ophavsretligt relevante, fx browsing på internettet. Som eksempel på tekniske foranstaltninger, som beskyttes, kan nævnes kopispærringer, der inkorporeres i et digitalt værk el.lign. (cd'er, dvd'er m.v.) med henblik på at forhindre kopiering uden samtykke fra rettighedshaveren. Visse kopispærringer kan have den funktion, at kopiantallet begrænses, fx således at det kun er muligt at fremstille et eller to eksemplarer. Derimod omfatter bestemmelsen efter Kulturministeriets opfattelse ikke tilfælde, hvor personer foretager omgåelse af en kode, som har til formål at hindre eller besværliggøre den personlige tilegnelse af et værk, der er erhvervet ved køb eller lign.; dette gælder fx den såkaldte regionskodning af dvd'er. Adgangskontrolanordninger og lign. omfattes af § 75 c, såfremt formålet er at forhindre eller begrænse kopiering eller andre ophavsretligt relevante handlinger. Det bemærkes, at den nærmere afgrænsning af beskyttelsen af de tekniske foranstaltninger i sidste ende henhører under EF-Domstolen.

Det følger desuden af art. 6, stk. 3, at ikke alle tekniske foranstaltninger er undergivet retlig beskyttelse, men kun dem, som kan anses som »effektive«. Kopispærringer og lign., som inkorporeres i værker i digital form m.v., skal opfylde beskyttelsesformålet. Tekniske foranstaltninger, som ikke reelt hindrer handlinger, som er omfattet af rettighedshavernes enerettigheder, vil ikke være kvalificerede til at opnå beskyttelse.

Til stk. 5

Det er præciseret i forslaget til stk. 5, at § 75 c, stk. 1-4, ikke finder anvendelse på kopispærringer og lign., som er anvendt i forbindelse med beskyttelse af edb-programmer. For så vidt angår edb-programmer finder den foreslåede § 75 b i stedet anvendelse.

Til § 75 d

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse er ny og har til formål at gennemføre direktivets art. 6, stk. 4.

Art. 6, stk. 4, regulerer forholdet mellem forbudet i art. 6, stk. 1, mod omgåelse af effektive tekniske foranstaltninger og en række undtagelser fra eneretten.

Efter art. 6, stk. 4, påhviler det medlemsstaterne at træffe passende foranstaltninger, hvis der ikke mellem rettighedshaverne og andre involverede parter er truffet frivillige foranstaltninger, der gør det muligt for brugerne at drage fordel af en række nærmere angivne undtagelser.

Det følger af forslaget til § 75 c, stk. 1 (direktivets art. 6, stk. 1), at enhver omgåelse eller fjernelse af ko-

pispærringer og lign. – uanset formålet – ikke er tilladt uden rettighedshavernes samtykke. Rettighedshaverne kan således ved hjælp af den nye teknologi sikre sig mod en uautoriseret udnyttelse af deres værker og andre frembringelser m.v.

Dette står i kontrast til det forhold, at der i ophavsretslovens kap. 2 og i direktivets art. 5 findes en række undtagelsesbestemmelser, der åbner mulighed for, at ophavsretligt beskyttede værker m.v. kan udnyttes til bestemte formål, uden at der skal indhentes samtykke fra rettighedshaverne. Det drejer sig bl.a. om undtagelser til fordel for syns- og hørehandicappede, undervisningsinstitutioner, biblioteker m.v. Fælles for de nævnte undtagelser er, at de er udtryk for en nøje afvejning af på den ene side hensynet til rettighedshaverne og på den anden side hensynet til offentlighedens adgang til frit at kunne udnytte ophavsretligt beskyttet materiale. Dette understreges af det forhold, at undtagelsesbestemmelserne i ophavsretslovens kap. 2 ikke ensidigt kan fraviges af rettighedshaveren, men kun ved konkrete udnyttelsesaftaler parterne imellem.

Efter direktivets art. 6, stk. 4, skal rettighedshaverne så vidt muligt foranstalte, at deres værker, frembringelser m.v. kan udnyttes af diverse brugere, som kan påberåbe sig de i bestemmelsen angivne undtagelser. I forhold til den danske ophavsretslov har bestemmelsen relevans for følgende undtagelser i kap. 2:

- § 15 om optagelse af radio- og fjernsynsudsendelser med henblik på kortvarig brug på sygehuse, plejehjem, i fængsler m.fl.
- § 16, stk. 1, om eksemplarfremstilling m.v. inden for arkiver, biblioteker og museer
- § 17, stk. 1-4, om gengivelse og spredning af eksemplarer til fordel for syns- og hørehandicappede
- § 18, stk. 1 og 2, om fremstilling af undervisningsantologier
- § 21, stk. 1, nr. 2, om offentlig fremførelse i forbindelse med undervisning
- § 23, stk. 1, om gengivelse af kunstværker m.v. i kritiske eller videnskabelige fremstillinger
- § 26 om gengivelse af offentlige forhandlinger m.v.
- § 27 om aktindsigt og arkivadgang
- § 28 om gengivelse af værker i forbindelse med retssager, offentlig sagsbehandling m.v.
- § 31 om efemere optagelser
- § 33 om optagelse af radio- og fjernsynsudsendelser m.h.p. opbevaring i Statens Mediesamling
- § 68 om betaling af vederlag for offentlig fremførelse af fonogrammer.